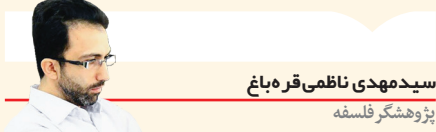

فلوسر و ربات سینمایی

سید مهدی نامینی قره باغ پژوهشگر فلسفه

ویلم فلوسر، فیلسوفی اهل چک بود که معمولاً در کشور ما، زیر نام دیگر نام‌آوران عرصه فلسفه فیلم از او غفلت می‌شود. فلوسر پرسش خود را درباره سینما به خوبی یافته‌است و وقت خود را صرف فیلم‌سوفی و تفاسیر فلسفی فیلم نمی‌کند و تمام همت خویش را -آنجا که به سینما می‌پردازد- مصروف فهم از ساختار خود سینما می‌سازد. فلوسر یکی دیگر از اندیشمندانی است که موفق شده ذات تصویری سینما را بیابد و بر آن تأکید کند. از نظر فلوسر، سینما یعنی پایان آرمان جهان عقلانی در غرب و ورود به جهان سحرانگیز تکنو-ایماژها (techno-images). از نظر فلوسر، جهان تکنو-ایماژها، همان جهان واقعی و عینی ماست و نمی‌توان آن را از جهانی به نام جهان واقعی متمایز کرد. جهان امروز، با خلق تصاویر تکنولوژیک وارد دوره جدیدی از تاریخ شده است؛ همچنان که جهان دیروز با خلق نوشتن با خط و حروف الفبا، وارد عرصه جدیدی از زندگی و تفکر شد. بنابراین از نظر فلوسر، ظهور تصویر

فلوسر به خوبی پیش‌بینی می‌کند انسان عصر ریاتیک، انسان ارتباطات تمام‌عیار تکنولوژیک است و این همان قدم‌هایی است که در پی عکاسی و سینما برداشته شده است. سینما در این جهان تصویری، صرفاً بازنمایی «ابژه‌های روبه‌روی ما» نیست بلکه مهیا شدن برای تصویر در دیالوگی بین تصویر ساز و متعلق تصویر است

تکنولوژیک، صرفاً یک اتفاق ساده و پیش‌یافته نیست. این اتفاق، ظهور مجموعه‌ای از رشته‌های جدید آتی است که هنر سینما یکی از مهم‌ترین آنهاست. زمانی که فلوسر و حتی گاهی نظریه‌پردازان کلاسیکی چون آرنه‌هایم نشان می‌دهند ما با یک اتفاق تاریخی جدید روبه‌رو هستیم؛ هنوز انقلاب دیجیتال رخ نداده و زندگی عمومی بشر به اندازه امروز با رسانه‌های تصویری آمیخته نشده است. درواقع

به‌رحال فلوسر به خوبی پیش‌بینی می‌کند انسان عصر ریاتیک، انسان ارتباطات تمام‌عیار تکنولوژیک است و این همان قدم‌هایی است که در پی عکاسی و سینما برداشته شده است. سینما در این جهان تصویری، صرفاً بازنمایی «ابژه‌های

رویه‌روی ما نیست بلکه مهیا شدن برای تصویر در دیالوگی بین تصویرساز و متعلق تصویر است. از دیگر نقاط مهم نظریه فلوسر، توجه کردن به معماری سینماست. معماری سینما نیز از مباحث مهم فلسفه سینما و البته کمتر مطرح شده در ایران است. فلوسر دقت دارد که رخداد سینمایی، امری مرتبط با معماری آن است و این را از جهتی با رخداد تماشاخانه‌های باستانی مقایسه می‌کند. توجه داشته باشیم که هر دو رخداد در ارتباط با تماشا کردن یا «تفکر بصری» قرار دارند. این مساله حتی در سوپرمارکت هم

ندارد و تفکر در هر صورت خود را از قید آن رها می‌کند، هرچند که باز ممکن است اسیر دام دیگری شود، لذا از این جهت است که به «آسیب‌شناسی» آن می‌پردازیم.

آسیب‌شناسی اتوریته در تفکر

قبل از آنکه مستقیماً به بحث آسیب‌شناسی و اتوریته در تفکر پرداخته شود لازم است مقدمتاً و اجمالاً در تعلیل و بیان چرایی وقوع آن به چند مساله اشاره شود. اصلی‌ترین علت تحقق اتوریته در تفکر، وجود پیروان و مقلدان آن تفکر است که به جای نقادی، شرح، اجتهاد و نوآوری، مهم‌ترین عمل و هنرشان تکریم و تقلید و دامن زدن به این معضل و آسیب‌هایی است که در ادامه به آن اشاره خواهد شد. نکته دیگر وجود یک سبک دوری هماهنگ میان تفکر رسمی و آسیب‌های آن است؛ به نحوی که هر یک به تشدید و تقویت دیگری منجر می‌شود. برای وضوح بیشتر می‌توان به‌عنوان نمونه به آسیب «بروز جمود و تعصب فکری» در جامعه اشاره کرد که از یک سو می‌تواند معلول تفکر authoritative باشد و از سوی دیگر می‌تواند تفکر authoritative را تشدید کند... همچنین لازم به ذکر است که میان برخی از این آسیب‌ها، رابطه و پیوند علیّ متقابل برقرار است که از همین وجه بود که در بخش تمهیدی نوشتار از اصطلاح تراپد در کنار رابطه استفاده شد، و در بیان آسیب‌ها نیز سعی شده است این ترتیب رعایت شود. آسیب‌های متعددی را می‌توان در این باب برشمرد که بدون اغراق هر کدام از آنها به تنهایی می‌توانند موضوع تالیف نوشته‌ای مستقل باشند اما در اینجا به جهت محدودیت فضا صرفاً فهرست وار و به‌نحو اجمال ذکر می‌شوند:

۱. ممانعت از تحقق فرهنگ نقادی.
۲. سد باب اجتهاد و نوآوری فکری.
۳. بروز جمود، تعصب و تصلب در تفکر.
۴. مقلد با آمدن دانشجویان که مستلزم وقوع تناقض در مفهوم دانشجوی بودن است.
۵. سلب آزادی در تفکر فردی و اجتماعی؛ که این آسیب یکی از سنگین‌ترین و جبران‌ناپذیرترین پیامدها را برای یک جامعه می‌تواند به دنبال داشته باشد.
۶. رواج سطحی‌نگری، زود باوری، بی‌تفاوتی و ظلم‌پذیری در سطوح فردی و اجتماعی.
۷. رکود علمی، فرهنگی، صنعتی، اقتصادی، و رخوت و سستی اجتماعی و سیاسی.
۸. انسداد فرهنگی-اجتماعی و عدم گشایش باب گفت‌وگو در عرصه‌های مختلف...

مخوزه

پیام‌نهایی این متن یک درخواست است و آن اینکه دغدغه‌مندی و درد آگاهی خواننده فریخته‌ستلزم این است که اولاً چنین مساله‌ای را فراموش نکند و همواره نسبت به آسیب‌های بالقوه و بالفعل آن فطن داشته باشد و ثانیاً از واژه‌ها و عبارات، زود عبور نکند؛ چه رواج هر کدام از این آسیب‌ها برای بحران در یک جامعه و حتی یک تمدن کافی است. مهم‌ترین نشانه شیوع چنین آسیبی در عرصه تفکر، تبدل یافتن منطق اجتهادمحور به منطق تقلیدمحور و رواج جهل مرکب است که نشانه آن رسمیت یافتن منطق حاکم بر این مصرع است: «من آنم که رستم بودم پهلوان...!»

از جهل مرکب به سوی منطق اجتهادی

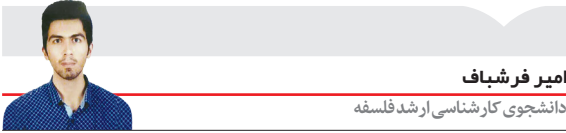
اتوریته در تفکر چیست؟

حوزه فلسفه اولی اشاره کرد که برای قرن‌ها بر عالم تفکر و معرفت سایه افکنده است. همچنین باید به همین فیلسوف اخیر الذکر یعنی ملاصدرای شیرازی اشاره کرد که تفکرش به وسیله شارحان و پیروانش، آگاهانه یا ناخودآگاه، خواسته یا ناخواسته، اعتبار و اقتدار رسمی و حتی قدسی یافته که این امر، الی زمانها هذا، تداوم داشته و در نتیجه مجال فرهنگ نقادی و تفکر اجتهادی را از محققان و پژوهشگران، در حوزه و دانشگاه سلب کرده است. همچنین می‌توان به چندین مورد از فیلسوفان و منطق دانان معاصر در جامعه فلسفی کنونی ایران اشاره کرد که ارضاً به‌واسطه همین رسمیت، مرجعیت و سنگینی سایه فکری ایشان حتی نمی‌توان نامی از آنها به میان آورد البته این موضوع به هیچ وجه به معنای نادیده گرفتن عظمت فکری ایشان و متعاقباً مقصر دانستن آنان نیست؛ چه اولاً این مرجعیت، نشانه همت، علو و عظمت شخصیت و تفکر ایشان است و ثانیاً اگر قصور و تقصیری هم رخ داده، متوجه پیروان و مقلدان ایشان است. ذکر تمام این نمونه‌های تاریخی تنها از این باب بود که «هستی» رابطه بین تفکر و اتوریته اثبات شود.

ماهیت و چیستی رابطه فکر و اتوریته

وقتی صحبت از مرجعیت یا اقتدار می‌شود، واضح است که مراد از آن، معنای مرجعیت، آن گونه که مثلاً از مفهوم «مرجع تقلید» استفاده می‌شود، نیست و یا

امیر فرشاف

دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه

عنوان این نوشتار اندکی گیج‌کننده به نظر می‌رسد و مخاطب آگاه حاد در بهره‌برد که اتوریته را با تفکر چه کار؟ احتمالاً می‌شد حدس زد که این عنوان برگرفته از مقاله معروف کانت به نام «جهت‌یابی در تفکر چیست؟» است که در ۱۷۸۶ م. در روزنامه «برلینی» و در نقد مناقشه معروف یا کوپبی و مندلسون بر سر مساله «وحدت وجود» چاپ شد. این انتخاب صرفاً یک اقتباس است و نگارنده بدون اینکه سلباً یا ایجاباً بخواهد محتوای متن یادداشت خود را با متن بلند کانت مرتبط و ملهم از آن بداند یا نداند، دست به این اقتباس زد و وجه دیگری بر این انتخاب متصور نیست. بهترین محمل برای حمل و عروض این مفهوم (اتوریته)، موضوعات علوم اجتماعی و سیاسی و در کل، حکمت عملی است؛ و این درحالی است که ساخت تفکر، عرصه جولان و سیلان آزاد قوه نظری در آفاق و انفس است و این دوازده این حیث با یکدیگر در تقابل اند! اجمالاً لازم است ذکر شود که تمامیت این نوشتار چیزی نیست جز پاسخ به چند پرسش؛ پرسش از هستی و چیستی «رابطه» تفکر و اتوریته و چرایی و چگونگی آن رابطه یا حتی تراپد نکته دیگر اینکه پاسخ نگارنده به این پرسش از حیث «اس‌المطالب» -یعنی هستی، چیستی و چرایی- اولاً متضمن تأیید وجود رابطه است، ثانیاً بیانگر عارضی دانستن آن است، و ثالثاً دربردارنده نگاه آسیب‌شناختی و بیان نقش متقابل فیلسوفان و متعاطیان در تعلیل وقوع آن است که در ادامه با تفصیل بیشتری بدان پرداخته خواهد شد. لازم است ذکر شود ترجمه‌هایی که از این واژه به عمل آمده است، هیچ یک دقیق نیستند؛ به این معنی که هر یک ناظر به وجهی خاص از آن است و هیچ یک به تنهایی به تمام معنای آن دلالت ندارد و از همین جهت، ترجیح داده شد که همان وضع لاتین آن (Authority) ذکر شود.

نمونه‌هایی در تاریخ معرفت

مثال‌های متعددی را در این باب می‌توان از تاریخ تفکر ذکر کرد که بر اساس آنها در برهه‌ای از زمان، یک فکر، نظریه، مکتب و یا حتی یک شخصیت، دارای مرجعیت و اقتدار به معنای Authority بوده است؛ به نحوی که هر گونه بازاندیشی و انتقاد از آن نحوه تفکر مستوجب پرداخت هزینه بوده است. سقراط اتوریته سوفسطاییان را در هم شکست؛ اما به قیمت جان یا در قرون وسطی می‌توان به اتوریته فکری افلاطون و ارسطو اشاره کرد که عبور از آن، هزینه‌های سنگین، فراموش نشدنی و تلخی را در پی داشت؛ مثل زنده در آتش سوزاندن برونو به جرم به رسمیت نشناختن اقتدار فکری ارسطو یا میزاجات حسی و تحقیر برای گالیله به اتهام نپذیرفتن نظام هیات بطلمیوسی و موارد بسیار دیگر که ناشی از عروض و تحمیل (حمل اجباری) اتوریته بر گرده تفکر بوده است.

در عالم اسلام نیز در چند مقطع با این پدیده مواجه بوده‌ایم؛ به‌عنوان مثال می‌توان به اتوریته ابن عربی در عالم عرفان نظری و حتی به‌واسطه صدرالدین شیرازی در

آگهی مزایده عمومی نوبت دوم

دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات در نظر دارد از طریق مزایده عمومی نسبت به تخصیص مکان استقرار دستگاه‌های فروش اتوماتیک نوشیدنی گرم در ساختمان‌ها و دانشکده‌های تابعه اقدام نماید. از متقاضیان دعوت به عمل می‌آید ظرف مدت ۱۰ روز کاری از تاریخ درج آگهی جهت بازدید از محل و خرید اسناد مزایده با ارائه فیش واریزی به مبلغ ۱/۰۰۰/۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به شماره حساب ۹۷۸/۹۲۵۷۰۰۲ نزد بانک ملی ایران شعبه دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات در ساعات اداری (۸ الی ۱۶) به همراه مدارک احراز هویت به نشانی: تهران، انتهای بزرگراه شهید ستاری، میدان دانشگاه، بلوار شهدای حصارک، واحد علوم و تحقیقات، ساختمان علوم پایه، اداره خدمات مراجعه نمایند. (تلفن تماس ۴۴۸۶۶۰۱۰ داخلی ۲۲۲۵) زمان تحویل پاکات پایان وقت اداری چهارشنبه مورخ ۹۷/۸/۹ به دبیرخانه حراست واقع در طبقه چهارم ساختمان علوم انسانی خواهد بود.

ضمناً هزینه آگهی برعهده برنده مزایده بوده و دانشگاه در رد یا قبول پیشنهاد دارای اختیار تام می‌باشد. بدیهی است کلیه مفاد آیین‌نامه معاملات دانشگاه حاکم بر تشریفات می‌باشد.

روابط عمومی واحد علوم و تحقیقات

آگهی مزایده عمومی (نوبت سوم)

تاریخ درج آگهی ۹۷/۷/۲۵
دستگاه مزایده‌گذار: دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران
موضوع مزایده: پزشکی هسته‌ای بیمارستان بوعلی
مبلغ سپرده: ۱,۲۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال به صورت واریز فیش نقدی یا ضمانت‌نامه معتبر بانکی
مهلت مراجعه برای اطلاع از شرایط مزایده و بازدید محل:
از تاریخ درج آگهی ۹۷/۷/۲۵ لغایت ۹۷/۸/۹
محل دریافت اسناد مزایده:

تهران: خیابان شریعتی، خیابان خاقانی، خیابان عطاری مقدم (زرگنده) دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران (دبیرخانه کمیسیون معاملات) تلفن: ۲۲۰۰۶۶۶۰ داخلی ۳۰۳۰۳۰
مهلت ارائه پاکات:
تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه ۹۷/۸/۹
مدارک لازم جهت دریافت اسناد مزایده:
ارائه مدارک شناسایی متقاضی، ارائه فیش واریزی به مبلغ ۱۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب ۹۷۸/۹۲۵۷۰۰۲ نزد بانک ملی کد ۱۵۱۰ به نام دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران نزد بانک ملی ایران (غیرقابل استرداد)
دانشگاه در رد یا قبول یک یا همه پیشنهادات مختار و هزینه آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

دبیر کمیسیون معاملات دانشگاه علوم پزشکی آزاد اسلامی تهران

سازمان توزیع روزنامه فرهنگیستان

تلفکس: ۰۲۱-۶۶۳۴۸۰۱۱-۱۲
@Department of Distribution

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد لنجان در نظر دارد انجام امور مربوط به تامین سررویس ایاب و ذهاب استیاد را از طریق مناقصه به پیمانکاران واجد شرایط (دارای سابقه کار مفید، حسن اخلاق و مشتری‌مداری) واگذار نماید. لذا از کلیه متقاضیان دعوت به عمل می‌آید جهت تهیه اسناد مناقصه از طریق سایت اینترنتی دانشگاه به آدرس www.iauln.ac.ir یا از طریق دبیرخانه دانشگاه به آدرس زرین شهر- ابتدای ورودی شهر سده لنجان مراجعه و حداکثر ۱۰ روز کاری پس از تاریخ درج آگهی پیشنهاد خود را ارائه نمایند. بدیهی است این واحد دانشگاهی هر رد یا قبول کردن پیشنهادات مختار بوده و هزینه درج آگهی به عهده برنده مناقصه می‌باشد.
میزان سپرده شرکت در مناقصه مبلغ ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال می‌باشد که می‌بایست به صورت ضمانت‌نامه بانکی یا فیش واریزی به حساب سسبیا ۰۱۰۴۸۸۸۵۴۰۰۰ بانک ملی به نام دانشگاه آزاد اسلامی واحد لنجان واریز گردد.
تلفن: ۰۲۱-۲۴۲۴۷۰۰۱ داخلی ۳۳۰

آگهی مناقصه

دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد در نظر دارد راهبری، نگهداری و تعمیر تاسیسات مکانیکی (برودتی و حرارتی)، برقی و پزشکی کلینیک دندانپزشکی و تاسیسات مکانیکی (برودتی و حرارتی) و برقی مرکز پزشکی خاص و ساختمان‌های حوزه معاونت علوم پزشکی خود را از طریق مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید. لذا متقاضیان می‌توانند پس از واریز مبلغ ۲۰۰/۰۰۰ ریال (غیرقابل استرداد) به حساب شماره ۰۹-۵۳۷۰۰۵۳۷۰۰۱ بانک ملی به نام دانشگاه آزاد اسلامی بروجرد نسبت به دریافت اسناد شرکت در مناقصه اقدام نمایند و حداکثر به مدت ۱۰ روز کاری بعد از درج آگهی نسبت به تحویل اسناد پیشنهادی خود در دو پاکت «الف» و «ب» به دفتر حراست واقع در: بروجرد- میدان نواب - ۳ کیلومتر خیابان یادگار امام- دانشگاه آزاد اسلامی- کد پستی ۶۹۱۵۱۴۶۱۱- صندوق پستی ۵۱۸ اقدام نموده یا جهت کسب اطلاعات بیشتر با تلفکس ۰۱۱-۴۲۵۱۸۰۰۶۰۶۰ تماس حاصل نمایند. میزان سپرده شرکت در مناقصه ۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال به حساب فوق‌الذکر می‌باشد. ضمناً هزینه چاپ این آگهی برعهده برنده مناقصه است و کمیسیون معاملات نیز در رد یا قبول پیشنهادات مختار است.
روابط عمومی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد